

Міністерство освіти і науки України
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»,
Територіальне управління Держгірпромнагляду
у Луганській області,
Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля,
Луганська регіональна торгово-промислова палата

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково - практичної
Інтернет - конференції
з міжнародною участю
4 квітня 2014 року

НОВІ МАТЕРІАЛИ І ПЕРСПЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ОХОРОНА ПРАЦІ І ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

м.Луганськ, ЛНУ ім. Т.Шевченка

Седлецька Г.П. Використання інформаційних технологій на уроках виробничого навчання	141
Талаласва Ю.І. Впровадження в навчально-виховний процес ПТНЗ інноваційних технологій.....	143
Ягупець С.Ю. Компетентнісний підхід у вищій професійній освіті.....	145
Назарова Е. Подходы к организации производственной практики учащихся профессионально-технических учебных заведений.....	148
Мустафаева Л.Ф. Формирование профессиональной компетентности преподавателя специальных дисциплин в процессе проведения мастер-классов.....	150
Баранов О.В., Кривошеев К.В., Баранов В.Ю. Інформаційна система підтримки навчального процесу та контролю знань у професійній освіті	153
Артюх С.Ф., Літкіна М.О. Підвищення якості проведення аудиторних занять шляхом автоматизації методів контролю засвоєння матеріалу студентами	155
Сейтасанов Ф.С. Индивидуальный подход к выполнению лабораторных работ	156
Кононенко А.Г. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в процесі фахової підготовки учнів ПТНЗ з професії «Слюсар з ремонту автомобіля»	158
Масліч С.В. Інформаційні технології у професійній підготовці майбутніх агентів з організації туризму	161
РОЗДІЛ 3. ОХОРОНА ПРАЦІ	164
Махнев И.А. Мифы и реальность радиационной опасности в Луганской и Донецкой областях	164
Єремєєв І.С. Про один підхід до ідентифікації плям радіоактивних забруднень у донецькому краї.....	166

Орешкин М.В., Гайда А.С. Воздействие шума на организм.....	168
Касьянов М.А., Друзь О.М., Мальоткін В.М. Актуальні проблеми викладання дисциплін «Цивільний захист» та «Безпека життєдіяльності» із застосуванням технологій дистанційного навчання	170
Клеєвська В.Л., Кручина В.В., Поліщук О.О. Радіаційна безпека басейну ріки Сіверський Донець.....	172
Назаренко О.С., Мацегора М.В., Калашников О.И. Уменьшение радиоактивных воздействий на окружающую среду от деятельности шахты им Г.Г. Капустина	174
Орешкін М. В., Калайдо О.В., Дєдов В.Г. Фактори впливу на вміст радону і його ДПР в приміщеннях.....	176
Орешкина М.А. Информационная безопасность общества.....	178
Шинкарьова Т.А., Гедрович А.І. Порівняльний аналіз методів вітчизняної та міжнародної оцінки професійного ризику у ливарному виробництві.....	180
Боніславська О.С. Вдосконалення системи охорони праці на підприємстві.....	182
Шумилова Е.Д., Погорелов М.Г., Пліско Ю.В., Шилко Д.В. Особенности изучения раздела «Основы электробезопаски» в курсе «Охрана праці» студентами педвуза.....	184
Кузнецов О.В. Учебный процесс и его направленность при подготовке работников выполняющих высотно-вехолазные работы	187
Кузнецов О.В. Инновационные методы при подготовке работников выполняющих высотно-верхолазные работы	189

Література

1. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Луганській області у 2011 році / Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Луганській області. – Луганск, 2012. – 285 с.
2. Руководство по оценке и контролю радиационной обстановки на угольных шахтах КД 12.5.005-94. / Гос. комитет Украины по угольной промышленности. МакНИИ, 1994. – 46 с.
3. Разработка ПДС для ОП «Шахта им. Г. Г. Капустина» ПАТ «Лисичанскуголь» / ООО ЛПЭФ «Зефир». – Луганск, 2010. – 90 с.

УДК [(613.876 : 331.45) : 546.296](4/9)

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ВМІСТ РАДОНУ І ЙОГО ДПР В ПРИМІЩЕННЯХ

д.с.-г. н., проф. Орешкін М. В., ас. Калайдо О. В., Дедов В. Г.

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Дослідження рівнів радону і його дочірніх продуктів розпаду (ДПР) показали, що їх концентрація на перших поверхах приміщень часто перевищує навіть рівень гранично допустимих концентрацій (ГДК) для уранових копалин. Дочірні продукти розпаду радону є найбільш потужним з джерел радіоактивного опромінення населення, рівень їх дії бажано чітко знати при визначенні дозового навантаження на населення. Особливу увагу слід приділити приміщенням, в яких людина проводить значну кількість часу – службовим, виробничим та житловим.

З курсу радіології відомо, що опромінення людини в процесі її життєдіяльності викликається штучними і природними іонізуючими джерелами, проте дозове навантаження від штучних радіонуклідів суттєво поступається природним джерелам [1]. Тому більш ефективним з точки зору захисту населення є контроль за природними джерелами опромінення. Природне випромінювання характеризується незмінністю протягом тривалого часу на певній території та своєю дією на усі без виключення елементи біосфери. Розподіл за джерелами має наступний вигляд [2]: доза від внутрішнього опромінювання при вдиханні радону ^{222}Rn і його ДПР – 1,15 мЗв/рік; доза від внутрішнього опромінювання при вдиханні торону ^{220}Rn (Tn) і його ДПР – 0,23 мЗв/рік (разом 1,38 мЗв/рік від ізотопів радону); γ -випромінювання ґрунту – 0,48 мЗв/рік; опромінення космічними променями – 0,42 мЗв/рік; медична доза – 0,64 мЗв/рік; опромінення через їжу і воду – 0,26 мЗв/рік. З наведених цифр видно, що доля опромінення від радону і його ДПР становить 43%, проте часто наводяться і більш високі значення (до 70%). Вклад радону в опромінення

людини точно не визначений, ясно лише, що він суттєво переважає усі інші чинники радіаційного фону.

Потрапляючи в організм людини, радон сприяє процесам, що призводять до раку легенів. Розпад ядер радону і його дочірніх ізотопів в легеневій тканині викликає мікроопік, оскільки уся енергія альфа-часток поглинається практично в точці розпаду [3]. Клінічними особливостями професійного раку є те, що він найчастіше уражує органи дихання (67%) та кровотворення (13%).

В приміщення радон поступає чотирма шляхами: через розломи у фундаменті, з системою життєзабезпечення (вода, газ, вугілля), з будівельних матеріалів і через вікна. Радон з ґрунту просочується крізь фундамент і накопичується в підвальних приміщеннях або безпосередньо під підлогою. Істотне значення має наявність тріщин у фундаменті, особливо якщо вони знаходяться в безпосередньому сусідстві з розломами в геологічних структурах. Безпосередньо в приміщення радон надходить через отвори в підлозі і в міжповерхових перекриттях.

Розчинений у воді радон безпечний, тому що практично увесь і відразу переходить в повітря. Основна дія радону з води на людину пов'язана з його інгаляційним надходженням. У природний газ радон проникає під землю, тому за відсутності достатньої вентиляції в кухні при використанні газової плити концентрація його в повітрі швидко зростає. За наявності витяжки користування газом практично не впливає на вміст радону в приміщенні.

У повітря приміщень радон надходить також з будівельних конструкцій. Найпоширеніші будівельні матеріали – деревина, цегла і бетон виділяють відносно небагато радону, більшу радіоактивність мають граніт і пемза, а найбільш небезпечні – глинозем, фосфогіпс і кальцій-силікатний шлак.

Більшу частину опромінення природними радіонуклідами людина отримує в закритих приміщеннях від основного радіонукліду радону ^{222}Rn . За відсутності радіаційних аномалій в поверхні під будівлею і у використаних будівельних матеріалах, основним шляхом транспорту радону до приміщення є його дифузія з ґрунту крізь тріщини у фундаменті.

Література

1. Радиоэкология: учебник для вузов / М. Г. Давыдов [и др.]. – Ростов н/Д : Феникс, 2013. – 635 с.
2. Arvela H. et al. (2012). Radon prevention in new construction in Finland: a nationwide sample survey in 2009. Radiat Prot Dosimetry, 148 (4): Pp. 465–474.